

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: J. J., nar. X,
bytem X,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 1. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 6. 1. 2025, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce brojí rozhodnutí žalované ze dne 6. 1. 2025, č. j. X, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 29. 8. 2024, č. j. X. Jím žalovaná odňala žalobci od 8. 10. 2024 invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též jen: „ZDP“), neboť podle posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 22. 7. 2024 již žalobce není invalidní, když u něj byla shledána míra poklesu pracovní schopnosti toliko v rozsahu 25 %.

2. Ve své žalobě tvrdí žalobce, že jeho zdravotní stav nebyl řádně zhodnocen, nadále totiž trpí vážnými epileptickými záchvaty. Celkově se jeho zdraví zhoršuje. Je přesvědčen, že by mu náležel přinejmenším invalidní důchod pro invaliditu II. stupně.

Obsah žaloby

3. Žalobce v žalobě uvedl, že trpí epilepsií a v minulosti pobíral invalidní důchod pro invaliditu I. stupně, který mu byl odebrán z důvodu kompenzace terapií. Dne 9. 1. 2025 při pobytu v Konstantinových Lázních prodělal epileptický záchvat, přičemž byl odtud transportován do nemocnice Privamed v Plzni. Dne 6. 2. 2025 měl další záchvat, tentokrát doma. S napadeným rozhodnutím nesouhlasí, neboť se jeho zdravotní stav zhoršil, měl by pobírat invalidní důchod minimálně pro invaliditu II. stupně.

Vyjádření žalované

4. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula skutkový stav věci. Rozhodnutím ze dne 29. 8. 2024, č. j. X, žalobci odňala invalidní důchod, neboť žalobce nebyl podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu invalidní, když jeho pracovní schopnost z důvodu nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 25 %. V řízení o žalobcových námitkách proti tomuto rozhodnutí byl vypracován lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu posudek, z něhož bylo zjištěno, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, nejedná se ale o invaliditu I. stupně, neboť žalobcova pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 25 %.
5. Jelikož i po přezkoumání celkového zdravotního stavu žalobce činí pokles pracovní schopnosti pouze 25 %, a nejsou tak splněny podmínky pro vznik invalidity podle § 39 odst. 1 ZDP, shledala žalovaná námitky jako nedůvodné a námitky žalobce proto napadeným rozhodnutím zamítla a potvrdila své prvoinstanční rozhodnutí. Protože žalobce nesouhlasí s medicínským posouzením zdravotního stavu, navrhla žalovaná důkaz odborným lékařským posouzením Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Posouzení věci

6. Soud ve věci konal dne 25. 6. 2025 jednání, jehož se nikdo nezúčastnil. Žalobce se na jednání nedostavil bez omluvy, žalovaná se z jednání omluvila. Soud tedy jednal v nepřítomnosti účastníků.
7. V rámci jednání soud provedl důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24. 4. 2025 (dále též jen: „posudek PK MPSV“).
8. Výsledky provedeného dokazování budou shrnuty níže v příslušné části rozsudku.
9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a to podle skutkového a právního stavu ke dni jeho vydání (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
10. Žaloba je důvodná.
11. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce byl od roku 2010 poživatelé invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně s datem vzniku invalidity k 10. 8. 2010. Rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla epilepsie, která mu byla diagnostikována již v roce 1997. Stupeň invalidity byl potvrzen při kontrolách v letech

2011, 2014 a 2016, kdy byla platnost posouzení stanovena již jako trvalá. V roce 2017 žalobce požádal o změnu výše invalidního důchodu, jeho žádost však byla zamítnuta s tím, že je nadále invalidní pro invaliditu I. stupně. Obdobně pak bylo rozhodnuto o další žalobcově žádosti ze dne 27. 3. 2024 o změnu výše invalidního důchodu. I tehdy žalovaná žalobcovu žádost zamítla s tím, že žalobci nadále přísluší invalidní důchod pro invaliditu I. stupně. Rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla epilepsie, přičemž míra poklesu jeho pracovní schopnosti byla hodnocena podle kapitoly VI, pol. 4b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity ve výši 40 % a tato hodnota nebyla dále měněna. Žalobce proti tehdejšímu rozhodnutí žalované brojil námitkami. V řízení o nich byl dne 22. 7. 2024 zpracován další posudek o jeho zdravotním stavu lékařkou MUDr. M. Š., podle jehož závěrů již žalobce není nadále invalidní, když pokles jeho pracovní schopnosti činí jen 25 %, je tedy hodnocen na samé spodní hranici taxačního rozpětí, a to s ohledem na tíži onemocnění a fakt, že je žalobce bez záchvatů. Na základě tohoto posouzení pak žalovaná rozhodnutím ze dne 29. 8. 2024, č. j. X, žalobci invalidní důchod odňala. V řízení o žalobcových námitkách ze dne 11. 9. 2024 proti tomuto rozhodnutí byl dne 8. 11. 2024 zpracován další posudek o žalobcově zdravotním stavu, který zpracovala lékařka Institutu posuzování zdravotního stavu MUDr. J. V. Jeho závěry však odpovídají zjištěním z posudku ze dne 22. 7. 2024 včetně hodnocení míry poklesu jeho pracovní schopnosti na spodní hranici stanoveného taxačního rozpětí ve výši 25 %, která nebyla dále měněna.

12. Jak už bylo uvedeno výše, soud v řízení provedl k důkazu posudek PK MPSV ze dne 24. 4. 2025. Ten byl zpracován posudkovou komisí ve složení MUDr. K. S., předsedkyně komise, MUDr. P. Š., Ph.D., další lékař s odborností neurologie a H. M., tajemnice. Žalobce nebyl jednání komise přítomen.
13. Posudek PK MPSV obsahuje komplexní diagnostický souhrn, pracovní, rodinnou a osobní anamnézu žalobce, vyjadřuje se k nynějšímu onemocnění, subjektivnímu vnímání zdravotních potíží žalobcem, terapií a zabývá se posudkovou anamnézou. Dále tento posudek shrnuje závěry lékařů jednotlivých specializací dle doložené zdravotnické dokumentace. Z posudkového zhodnocení pak vyplývá, že u žalobce byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s negativním dopadem na jeho pracovní schopnost, jehož rozhodující příčinou je epilepsie, tonicko-klonické generalizované paroxysmy, organická porucha intelektu, IQ na hranici normy a defektu. Posudková komise shrnula, že je sice v souladu s posudkovým hodnocením Institutu posuzování zdravotního stavu, ale není v souladu s posudkovým hodnocením námitkového řízení. Podle jejího závěru se u žalobce jedná o formu částečně kompenzovanou, zpravidla déle než jeden měsíc bez záchvatů, několik záchvatů během roku, ale ne více jak 12 záchvatů do roka, přítomnost lehkého organického postižení mozku různé etiologie, bez neurologického deficitu a bez jiné duševní poruchy, některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40 % podle kapitoly VI., pol. 4b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Na horní hranici taxace hodnoceno i s ohledem na vzdělání (žalobce není ani vyučen). Nelze hodnotit dle kapitoly VI., pol. 4c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, neboť se nejedná o formu nekompenzovanou, záchvaty nejsou častější než jednou do měsíce, u žalobce neprobíhá zpravidla více než 12 záchvatů do roka, není u něj přítomný závažný neuropsychický deficit, ani není dáno organické poškození mozku a organické duševní poruchy různé etiologie. Stejně tak není možno hodnotit podle kapitoly VI, pol. 4d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, neboť se nejedná o formu nekompenzovanou těžkou, nejsou záchvaty zcela refrakterní na léčbu ani těžký

neuropsychický deficit, denní aktivity nejsou těžce omezeny. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních onemocnění, jimiž žalobce trpí, takové funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, není ani důvod pro použití § 4 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobce tedy činí 40 %. Žalobce byl tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu I. stupně. Jeho invalidita tedy od 10. 8. 2010 trvá. Platnost posudku byla stanovena jako trvalá vzhledem k charakteru postižení.

14. Soud především konstatuje, že posudek PK MPSV považuje za úplný (neboť přihlíží ke všem posudkově významným lékařským zprávám, vypořádává se se všemi rozhodnými skutečnostmi i s potížemi udávanými žalobcem), jednoznačný (neboť jeho závěry jsou formulovány jednoznačně a konkrétně zdůvodněny), logicky koherentní a ve svém souhrnu přesvědčivý (neboť ze zjištěných skutečností konsekventně vyvozuje své závěry, které tak jednoznačně nacházejí oporu ve skutkových zjištěních, z nichž PK MPSV vycházela, a vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi). Posudek PK MPSV proto odpovídá kritériím, které na něj uplatňuje ustálená judikatura NSS (srov. např. rozsudek ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). PK MPSV se pečlivě vypořádala i se žalobcem namítanými (tvrzenými) nedostatky posudků o jeho invaliditě, jež byly porýzeny v průběhu správního řízení.
15. Posudek PK MPSV je třeba v řízeních o přezkum rozhodnutí ve věcech invalidního důchodu považovat za stěžejní důkaz, a to s ohledem na to, že v jejich centru stojí odborně medicínská otázka posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu, k jejímuž zodpovězení nemá soud potřebné odborné znalosti (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58). Soud přitom z podaného posudku PK MPSV v posuzované věci mohl vycházet, neboť v něm neshledal vady, které by způsobovaly jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost. Z toho důvodu soud při svém rozhodování vyšel ze závěrů obsažených v posudku PK MPSV.
16. Takto zjištěný skutkový stav soud hodnotil podle následující právní úpravy.
17. Dle § 26 ZDP: „*Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významně pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok.*“
18. Podle § 39 odst. 1 ZDP: „*Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*“ Dle druhého odstavce téhož ustanovení: „*Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*“
19. Provedeným dokazováním bylo postaveno najisto, že žalobci je možno dát zapravdu, namítal-li nesprávnost zhodnocení svého zdravotního stavu ve správním řízení, pokud jde o míru poklesu jeho pracovní schopnosti. Jakkoli totiž i žalovaná ve správním řízení dospěla na základě posudků zpracovaných lékaři Institutu pro posuzování zdravotního stavu ke správným závěrům, že u žalobce je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a že jeho příčinou je epilepsie, kterou je nutno hodnotit podle kapitoly VI, pol. 4b) přílohy

k vyhlášce o posuzování invalidity, závěr, podle něhož u žalobce byl shledán pokles pracovní schopnosti toliko ve výši 25 % v soudním řízení neobstál. V této souvislosti soud připomíná, že kapitola VI., pol. 4b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity umožňuje hodnotit míru poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 25 % - 40 %. Z toho plyne, že ve správním řízení žalovaná hodnotila pokles žalobcovy pracovní schopnosti na samé spodní hranici taxačního rozpětí. Jak plyne z posudků ze dne 22. 7. 2024 (MUDr. M. Š.) a ze dne 8. 11. 2024 (MUDr. J. V.), bylo tomu tak pro nízkou závažnost žalobcova stavu, resp. pro nízký počet záchvatů, jimiž žalobce trpí. Toto hodnocení se však v soudním řízení ukázalo ve světle provedeného dokazování jako nesprávné, neboť četnost záchvatů není natolik nízká, aby odůvodnila pokles žalobcovy pracovní schopnosti na samé spodní hranici stanoveného taxačního rozpětí. Naopak, Posudková komise MPSV dospěla k závěru, podle něhož je u žalobce dán pokles pracovní schopnosti 40 %, tedy na samé horní hranici stanoveného taxačního rozpětí. Tato hranice se pak nemění ani podle § 3, ani podle § 4 vyhlášky o posuzování invalidity. Jakkoli pak nejde z pohledu přezkumného referenčního rámce soudního řízení správního (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) o relevantní zjištění, lze přece jen správnost hodnocení, k němuž dospěla Posudková komise MPSV, podpořit i následujícím vývojem žalobcova zdravotního stavu, zejména dalšími prodělanými epileptickými paroxysmy dne 9. 1. 2025 a 4. 3. 2025.

20. Z toho vyplývá, že žalobu lze považovat za důvodnou. V soudním řízení vyšlo najevo, že u žalobce je dána vyšší míra poklesu pracovní schopnosti, než k jaké dospěla žalovaná ve správním řízení. Jelikož žalobcova pracovní schopnost poklesla o plných 40 %, přesáhl žalobce hranici poklesu pracovní schopnosti vyžadovanou zákonem pro vznik nároku na invalidní důchod pro invaliditu I. stupně. Tyto podmínky žalobce splňoval bez přerušení od 10. 8. 2010, žalovaná tedy žalobci invalidní důchod pro invaliditu I. stupně odňala nezákonně.
21. Na druhé straně žalobci nelze přisvědčit, pokud ve své žalobě tvrdil, že jsou u něj dány podmínky pro invaliditu II. stupně. Samotné subjektivní hodnocení žalobce o závažnosti jeho onemocnění, případně míry jím zapříčiněného poklesu jeho pracovní schopnosti, není způsobilé zpochybnit řádné odůvodněné posudkové závěry (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009-46). Posudková komise MPSV ve svém posudku přezkoumatelně zdůvodnila, že epilepsie, kterou žalobce trpí a jež je rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nedosahuje té míry závažnosti, která by umožnila ji hodnotit podle kapitoly VI, pol. 4c) či dokonce 4d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pouze taková klasifikace by přitom umožnila splnění předpokladů pro vznik invalidity II. či dokonce III. stupně.

Závěr a náklady řízení

22. Jelikož soud shledal žalobu důvodnou, výrokem I. tohoto rozsudku v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost.
23. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: *„Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.“* Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalobce, neboť bylo žalobou napadené rozhodnutí

zrušeno. Ten ale vzniklé náklady řízení nevyčísлил, žádné vynaložené náklady soud nezjistil ani z obsahu soudního spisu. Proto výrokem II. tohoto rozsudku rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 25. června 2025

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce